

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 202 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Міжнародний облік, аналіз і оподаткування»
(назва освітньої програми)

на тему: «Операційні доходи і витрати: вітчизняна та міжнародна практика обліку та контролю (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій
Юфрос Людмила Олегівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Сиротенко Наталія Анатоліївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

АНОТАЦІЯ

Юфрос Л. О. «Операційні доходи і витрати: вітчизняна та міжнародна практика обліку та контролю (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)».
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою (*шифр та назва спеціальності*) професійного/наукового спрямування «Міжнародний облік, аналіз і оподаткування». – (*назва освітньої програми*)
Одеський національний економічний університет. Одеса, 2020 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес забезпечення інформацією про фінансово-господарські операції щодо операційних доходів та витрат.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку, контролю та аналізу операційних доходів і витрат.

Проаналізовано діючу практику обліку та внутрішнього контролю операційних доходів і витрат на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси».

Запропоновано заходи щодо удосконалення організації обліку та контролю операційних доходів та витрат, надано рекомендації щодо усунення негативних тенденцій, які виявлені у ході аналітичного дослідження.

Ключові слова: операційні доходи, операційні витрати, облік, контроль, аналіз, управління, фінансовий результат.

ANNOTATION

Yufros L.O., «Operating income and expenses: domestic and international practice of accounting and control (by the example of Teplopostachannya of Odesa city ME)»
(*students surname and initials*) (*work title*)
Thesis for Master degree in specialty 071«Accounting and taxation» (*code and name of the specialty*)
under the master's program «International accounting, analysis and taxation». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.
(*title of master program*)

Thesis consists of three chapters. The object of research is the process of providing information about financial and economic transactions on operating income and expenses.

Thesis deals with theoretical aspects and practical aspects of accounting, control and analysis of operating income and expenses.

Author analysis the current practice of accounting and internal control of operating income and expenses on the example of Teplopostachannya of Odesa city ME.

Keywords: operating income, operating expenses, accounting, control, analysis, management, financial result.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ І ВИТРАТ.....	7
1.1. Економічна сутність і класифікація операційних доходів і витрат підприємства.....	7
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку операційних доходів і витрат.....	15
1.3. Проблемні питання обліку операційних доходів і витрат.....	28
РОЗДІЛ 2. ДЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ І ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ МІСТА ОДЕСИ».....	32
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства.....	32
2.2. Особливості обліку операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси».....	41
2.3. Шляхи покращення обліку операційних доходів і витрат на базовому підприємстві.....	52
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ І ВИТРАТ.....	55
3.1. Методика внутрішнього контролю операційних доходів і витрат....	55
3.2. Контроль операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси».....	60
3.3. Економічний аналіз динаміки операційних доходів і витрат базового підприємства.....	62
3.4. Економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують підвищення ефективності діяльності підприємства.....	70
3.5. Напрями вдосконалення контролю та аналізу операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси».....	74
ВИСНОВКИ.....	77
Список використаних джерел.....	81
Додатки.....	88

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах глобалізації посилення конкуренції та ускладнення виробничих процесів змушує вітчизняні підприємства великого, середнього та малого бізнесу зосередитись на збереженні захопленої ринкової частки та досягнутої прибутковості. Особлива увага приділяється обліку, контролю та аналізу операційних доходів і витрат, як основних складових фінансового результату.

Як доходи, так і витрати є визначними показниками у господарській діяльності будь-якого підприємства. Саме тому вони виступають об'єктом дослідження великої кількості вітчизняних та зарубіжних вчених, що, в свою чергу, призвело до появи різноманітних підходів щодо визначення їх сутності та класифікації. Так, дослідженням операційних доходів та витрат займалися такі наукові діячі та практики як Гнатюк В. А. [6], Кройтор А. О. [15], Олійник І. М. [22], Портоварас Т. Р. [49], Рудич А. І. [22], Стеценко Л. М. [46], Хорунжак Н. М. [49] та інші.

Інформація щодо операційних доходів та витрат є визначальним фактором у процесі прийняття управлінських рішень як по підприємству в цілому, так і у розрізі його структурних одиниць. Саме аналіз взаємозв'язку між даними категоріями дозволяє дослідити особливості та недоліки, що виникають під час діяльності підприємства, а також виявити шляхи покращення та потенційні ризики.

Дослідження операційних доходів та витрат, а також розгляд їх взаємозв'язку з фінансовими результатами дозволяють визначити оптимальний обсяг та структуру послуг, що надаються, обрати ефективну цінову політику з урахуванням особливостей діяльності та визначити подальші напрями роботи підприємства. В ринкових умовах постійно зростаючої конкуренції саме контроль та оптимізація витрат, а не зміна ціни або обсягів виробництва, стає найбільш раціональним шляхом покращення фінансових результатів. Таким чином, саме вивчення сутності доходів та витрат є пріоритетним завданням для

більшості вітчизняних підприємств. Це обумовлює необхідність та актуальність дослідження сучасних напрямів розвитку обліку та контролю операційних доходів і витрат підприємства.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретико-методичних основ систем обліку, контролю та аналізу операційних доходів та витрат із урахуванням особливостей комунального підприємства, а також надання практичних рекомендацій по їх удосконаленню.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі передбачається вирішити наступні завдання:

- дослідити економічну сутність і класифікацію операційних доходів і витрат підприємства;
- висвітлити нормативно-правове регулювання обліку операційних доходів і витрат;
- дослідити проблемні питання обліку операційних доходів і витрат;
- ознайомитись із загальною характеристикою та здійснити аналіз основних показників базового підприємства;
- розглянути діючу практику ведення первинного, аналітичного та синтетичного обліку операційних доходів і витрат на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси» з урахуванням особливостей комунального підприємства та надати рекомендації стосовно його поліпшення;
- вивчити методику внутрішнього контролю операційних доходів і витрат та дослідити наявну систему автоматизації контролю КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- провести економічний аналіз операційних доходів і витрат;
- здійснити економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують підвищення ефективності діяльності підприємства та надати відповідні рекомендації стосовно вдосконалення аналізу та контролю операційних витрат.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес забезпечення інформацією про фінансово-господарські операції щодо операційних доходів і витрат.

Предмет дослідження. Предметом дослідження виступають теоретичні та організаційно-методичні положення обліку, контролю та аналізу операційних доходів і витрат (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»).

Методи дослідження. Під час проведення дослідження була задіяна теоретична база загальноновизнаних наукових методів пізнання досліджуваних явищ та процесів. З метою дослідження теоретичних та методичних засад обліку операційних доходів і витрат було застосовано діалектичний та системний методи. Для виявлення проблем обліку та контролю досліджуваних категорій було застосовано логічний метод. Для дослідження системи обліку та внутрішнього контролю на підприємстві використано методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції. Крім цього, під час дослідження використовувались такі методи як структурно-логічний аналіз (під час побудови структури та логіки дослідження) та метод групування (при дослідженні класифікації визначених категорій). Аналіз складу та структури операційних доходів і витрат здійснений за допомогою таких статистичних методів: вибіркового спостереження, порівняння, групування, а також графічного методу.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є закони України, нормативно-правові акти, які регламентують облік операційних доходів і витрат, методичні рекомендації, вказівки, інструкції, положення, План рахунків бухгалтерського обліку, праці вітчизняних та зарубіжних економістів, спеціальні видання з обліку, контролю та аналізу, дані періодичних видань, а також мережі Інтернет.

З метою поглибленого вивчення практики ведення обліку операційних доходів і витрат під час написання кваліфікаційної роботи було розглянуто організаційно-розпорядчі документи, первинні документи, реєстри аналітичного та синтетичного обліку, а також фінансову звітність КП «Теплопостачання міста Одеси» за 2016-2018 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів, під час дослідження використано 59 джерел інформації та наведено 43 додатки. Загальний обсяг роботи склав 80 сторінок, загалом у роботі використано 28 таблиць та 3 ілюстрації.

Публікації та апробація результатів дослідження. За темою дослідження було підготовлено наступні публікації:

1. Юфрос Л. О. Основні підходи щодо розуміння сутності понять «внутрішній контроль» та «внутрішній аудит». *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації* : тези доповіді IV Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 19 квітня 2018 р.). Одеса, 2018. С. 186-187;

2. Юфрос Л. О. Аналіз витрат, що входять до складу собівартості продукції. *Збірник науково-практичних статей*. Одеса, 2019. С. 91-97.

ВИСНОВКИ

На підставі дослідження теоретичних та практичних особливостей обліку та контролю операційних доходів і витрат відповідно до поставлених завдань можна зробити наступні висновки:

1. Нормативні джерела України не надають визначення доходів та витрат у розрізі операційної діяльності. Основною ознакою групування операційних доходів є джерело їх отримання – від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), або від операцій, що не пов'язані з реалізацією, однак відносяться до операційної діяльності. Щодо групування операційних витрат визначено три напрямками групування: з метою оцінки запасів та формування фінансового результату, з метою прийняття управлінських рішень, з метою контролю та регулювання.

2. Діюча нормативна база дозволяє підприємству організувати облік доходів та витрат операційної діяльності. Вона визначає основні рахунки обліку операційних доходів і витрат, а саме рахунки 7, 8 та 9 класів. Законодавством затверджено типові форми первинних документів. Основними регістрами обліку операційних доходів та витрат є Журнал 6 та 5 (5А) відповідно. Відсутня регламентація та чітке виокремлення операційної частини досліджуваних категорій у вітчизняних і міжнародних положеннях.

3. Основними проблемними питаннями обліку операційних доходів і витрат є проблема повноти та своєчасності відображення доходів в обліку. Крім цього, виявлено проблему відсутності єдиної інформаційної загальнодержавної (міжгалузевої) бази норм і нормативів для обліку та контролю за доходами та витратами операційної діяльності підприємства.

4. КП «Теплопостачання міста Одеси» є комерційним підприємством, виступає юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, штампи та бланки, необхідні для організації своєї роботи. Метою діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси» є задоволення потреб територіальної громади міста шляхом здійснення господарської

діяльності, пов'язаної з виробництвом та постачанням теплової енергії, та іншої діяльності з метою отримання прибутку в порядку, визначеному законодавством України. Основним видом діяльності є теплостачання. Види діяльності, що потребують спеціального дозволу (ліцензії), здійснюються за наявності відповідних дозволів (ліцензій). За результатами своєї діяльності підприємство складає фінансову, податкову та статистичну звітність. Бухгалтерський та податковий облік здійснюється бухгалтерією, діяльність якої регламентується Положенням П-03-1 «Про бухгалтерію». Для обліку підприємство застосовує автоматизовану систему обробки облікових документів із використанням автоматизованої комп'ютерної системи бухгалтерського обліку «IT-Enterprise».

5. Положення облікової політики КП «Теплопостачання міста Одеси» щодо рахунків обліку операційних витрат не відповідають чинному плану рахунків, затвердженому на підприємстві. Документальне оформлення операцій по формуванню операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси» здійснює із застосуванням типових форм та форм власної розробки. Облік операційних доходів і витрат ведеться на рахунках 7 та 9 класу із додатковою деталізацією за видами діяльності, що ліцензуються. За результатами аналізу встановлено окремі недоліки при складанні форм первинних документів, а саме відсутність обов'язкових реквізитів.

6. Зовнішній контроль за 2018 рік здійснювала аудиторська фірма ТОВ «Крестон Джі Сі Джі Аудит». За результатами її перевірки КП «Теплопостачання міста Одеси» надано думку із застереженням.

Внутрішній контроль здійснюється бухгалтерією, при цьому робочі документи за результатами перевірки не складаються. З метою контролю на підприємстві використовується програма «IT-Enterprise», яка дозволяє проводити оперативний контроль операційних доходів та витрат, а також забезпечує підвищення координації та оперативності діяльності бухгалтерії.

7. На основі аналізу фінансової звітності операційних доходів і витрат встановлено основні елементи формування фінансових результатів, розглянуто склад та структуру основних елементів доходів підприємства, структуру

операційних витрат з надання послуг за економічними елементами, виявлено матеріаломість послуг та визначено її вплив на зміну собівартості та чистий дохід від реалізації послуг, а також розглянуто надання послуг з урахуванням змін трудомісткості КП «Теплопостачання міста Одеси» за 2017-2018 роки.

8. За результатами кореляційно-регресійного аналізу встановлено, що зв'язок між рентабельністю наданих послуг та коефіцієнтом оборотності запасів прямий, а між рентабельністю наданих послуг та тривалістю одного обороту кредиторської заборгованості – зворотній. Виявлено, що при збільшенні коефіцієнту оборотності запасів на 1 грн рівень рентабельність надання послуг збільшується в середньому на 0,85%, а при збільшенні тривалості одного обороту кредиторської заборгованості на 1 день рентабельність надання послуг зменшується в середньому на 0,99%.

За результатами проведеного дослідження нами були виявлені шляхи удосконалення обліку, контролю та аналізу операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси» та надано наступні рекомендації:

- заповнювати існуючі форми із дотриманням вимог законодавства щодо оформлення первинних документів та перевіряти заповнені форми на наявність усіх обов'язкових реквізитів;

- з метою надання більшої аналітичності та приведення положень облікової політики у відповідність до затвердженого на підприємстві плану рахунків розглянути доцільність переходу до використання рахунків 8 та 9 класу;

- з метою адаптації обліку до діючих вимог законодавства, розпочати ведення за рахунками обліку операційних доходів і витрат додаткової аналітики у розрізі моделей організації договірних відносин щодо надання комунальних послуг об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків;

- додати до існуючого «Положення з обліку доходів, витрат до облікової політики підприємства» пункт щодо бази розподілу інших витрат операційної діяльності, які неможливо обліковувати на окремих субрахунках за видами ліцензованої діяльності;

– у разі отримання підприємством доходів за кількома видами ліцензованої діяльності однією сумою, розподіляти доходи пропорційно встановленим тарифам;

– погодити встановлену базу розподілу амортизаційних відрахувань із органом, уповноваженим встановлювати тарифи;

– розпочати використання розробленої форми графіку документообороту з метою оптимізації документального оформлення обліку та підвищення оперативності та контролю за даною ділянкою;

– затвердити документально групування витрат з урахуванням вимог порядків формування тарифів на постачання теплової енергії;

– створити службу внутрішнього контролю з метою покращення стану внутрішнього контролю;

– під час прийняття управлінських рішень орієнтуватись на визначений під час кореляційно-регресійного аналізу характер взаємозв'язку між коефіцієнтом оборотності запасів і тривалістю одного обороту кредиторської заборгованості та рентабельністю надання послуг.

Надані рекомендації дозволять покращити практику обліку, контролю та аналізу операційних доходів і витрат КП «Теплопостачання міста Одеси».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверкін Я. Ф. Проблемні аспекти управлінського обліку витрат операційної діяльності. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 3 (93). С. 15-22.
2. Болтянська Л. О., Андрєєва Л. О., Лисак О. І. Економіка підприємства : навч. посіб. Херсон : Холді-Плюс, 2015. 668 с.
3. Вареник В. М., Іщенко С. В. Розробка системи контролю та аналізу операційних витрат на підприємстві. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №20. С. 935-940.
4. Галушак І.Є., Савчук В. П. Облік доходів від операційної діяльності: сучасний стан та напрями вдосконалення. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2014. № 10(2). С. 99-107.
5. Германенко Л. М. Витрати як економічна категорія та об'єкт обліку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2015. № 2. С. 26-33.
6. Гнатюк В. А. Дослідження інструментарію аналізу операційних витрат підприємства. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. 2017. С. 65-72.
7. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
8. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ, 2016. 424 с.
9. Данилевська Ю. М., Мельянкова Л. В. Контроль операцій з обліку доходів. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2013. Вип. 10(3). С. 210-215.
10. Дмитренко Д. А. Класифікація доходів і витрат у плані рахунків бухгалтерського обліку України. *Інноваційна Україна: креативні ідеї та проекти*. Київ, 2019. С. 358.
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організації від 30.11.1999 р. № 291 Дата оновлення: 29.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 15.10.2020).

12. Коваль О. Г., Киричок Д. О., Олещенко О. А. Сутність витрат: бухгалтерський та економічний підходи. *Вісник студентського наукового товариства*. 2019. № 1. С. 45-47.

13. Комунальне підприємство «Теплопостачання міста Одеси»: офіційний сайт. URL: <https://teplo.od.ua>. (дата звернення: 12.10.2020).

14. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 р. № 929_009. Дата оновлення: 01.09.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text. (дата звернення: 12.10.2020).

15. Кройтор А. О. Щодо питання організації обліку доходів від операційної діяльності на підприємствах. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту*. 2020. С. 147-155.

16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби від 01.01.2012 р. № 929_014. Дата оновлення: 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014. (дата звернення: 20.10.2020).

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід від 01.01.2012 р. № 929_025. Дата оновлення: 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text. (дата звернення: 14.10.2020).

18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 (МСБО 19). Виплати працівникам від 01.01.2012 р. № 929_011. Дата оновлення: 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011. (дата звернення: 15.10.2020).

19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси від 01.01.2012 р. № 929_021. Дата оновлення: 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021 (дата звернення: 19.10.2020).

20. Молодець А. Я. Доходи підприємства: сутність та класифікація. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2020. С.165-169.

21. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг : офіційний сайт. URL: <https://www.nerc.gov.ua/?id=12286>. (дата звернення: 06.11.2020).

22. Олійник І. М., Рудич А. І. Резерви зростання доходу від операційної діяльності підприємства. *Студентська наукова конференція* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. Полтава, 2019/ С. 219-221.

23. Пилипів Х. Б., Юрчак Н. В., Ковбасюк Л. С. Сутність та класифікація доходів діяльності. *Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. Тернопіль, 2017. С. 120-121.

24. Південний дозор. Одеса: офіційний сайт. URL: <https://odessa.dozor.ua/news/1203767>. (дата звернення: 06.10.2020).

25. Пліщенко В. О., Литвяк А. Є., Мокієнко Т. В. Сутність та завдання обліку доходів на підприємстві. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава, 2019. С. 165-168.

26. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.

27. Порядок ведення окремого обліку доходів і витрат на підприємствах, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення від 01.06.2011 р. № 584. Дата оновлення: 01.06.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-2011-п#Text>. (дата звернення: 19.10.2020).

28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Дата оновлення: 14.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 12.10.2020).

29. Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг : Постанова

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 17.03.2020 р. № 633. Дата оновлення: 14.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0633874-20#Text>. (дата звернення: 06.11.2020).

30. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 09.11.2017 р. № 2189-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 1. Ст.1.

31. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>. (дата звернення: 01.11.2020).

32. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Наказ міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. № 422. Дата оновлення: 25.06.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text>. (дата звернення: 01.11.2020).

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 23.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 01.11.2020).

34. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 29.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 01.11.2020).

35. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. Дата оновлення: 09.08.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 03.11.2020).

36. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата

оновлення: 09.08.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 03.11.2020).

37. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : Наказ міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. Дата оновлення: 09.09.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text> (дата звернення: 01.11.2020).

38. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» : Наказ міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205. Дата оновлення: 10.01.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01#Text> (дата звернення: 03.11.2020).

39. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ міністерства фінансів України від 23.05.1995 р. № 88. Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>. (дата звернення: 03.11.2020).

40. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419. Дата оновлення: 14.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п#Text>. (дата звернення: 03.11.2020).

41. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів: наказ Державного комітету статистики України від 21.06.1996 р. № 193. Дата оновлення: 21.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96>. (дата звернення: 03.11.2020).

42. Про затвердження типових форм первинного обліку: наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352. Дата оновлення: 29.12.1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>. (дата звернення: 03.11.2020).

43. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці: наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008р. № 489. Дата оновлення: 01.01.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08>. (дата звернення: 03.11.2020).

44. Сиротенко Н. А., Слободяник Ю. Б. Розвиток систем обліку та контролю в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків. *Науковий вісник Льотної академії*. 2020. № 2. С. 38-47.

45. Сиротенко Н. А., Слободяник Ю. Б. Звіт про управління по-українськи: євроінтеграція чи індивідуалізація. *Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції* : VIII Міжнародна науково-практична конференція. Одеса, 2020. С. 74-77.

46. Стеценко Л. М. Економічна сутність операційних витрат підприємства як об'єкта обліку. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. Вінниця, 2019. С. 177-184.

47. Структура підприємства КП «Теплопостачання міста Одеси». URL: <https://teplo.od.ua/index.php/holovna/publicna-informatsiia/struktura-pidpryiemstva>. (дата звернення: 12.10.2020).

48. Сук Л.К., Сук П. Л. Фінансовий облік: Навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2016. 663 с.

49. Хорунжак Н. М., Портоварас Т. Р. Аналіз операційних витрат: джерела та методи. *Інноваційна економіка*. 2019. №. 7-8. С. 132-138.

50. Хромей В. В. Внутрішньогосподарський контроль витрат виробничої діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 9. С. 398-403.

51. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.

52. Юрченко О. А. Методика внутрішнього контролю витрат іншої операційної діяльності. *Економічний часопис-XXI*. 2013. № 1-2(2). С. 52-55.

53. Юфрос Л.О. Аналіз витрат, що входять до складу собівартості продукції. *Збірник науково-практичних статей* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. Одеса, 2019. С. 91-97.

54. Investopedia : Operating Income. URL: <https://www.investopedia.com/terms/o/operatingincome.asp> (дата звернення: 01.11.2020).

55. IT-Enterprise. URL: <https://www.it.ua>. (дата звернення: 12.10.2020).

56. Jin-yu Tian, Zi-yuan Zhang. Improvement and enhancement of the income statement. *Advances in Intelligent Systems Research* : proceedings of the 3d International Conference on Applied Social Science Research. URL: <https://www.atlantis-press.com/proceedings/icassr-15/25846665>. (дата звернення: 01.11.2020).

57. Szczeńśniak B. Matrix calculus and spreadsheet in planning and controlling of operating costs. *BazTech*. URL: <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-7ba46520-01b7-45dc-8ed1-a844c03173dc>. (дата звернення: 01.11.2020).

58. YouControl : досъє компанії «Теплопостачання міста Одеси». URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/34674102. (дата звернення: 12.10.2020).

59. YouControl : досъє компанії «ТОВ Крестон Джи Си Джи Аудит». URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/31586485. (дата звернення: 12.10.2020).